

NARODNE NOVINE

ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE
SLUŽBENO GLASILO

GODIŠTE XXIV, BROJ 20. ŠIROKI BRIJEG 30. KOLOVOZA 2019.

P R E G L E D S A D R Ž A J A

SKUPŠTINA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

369. ZAKON o turizmu Županije Zapadnohercegoovačke	430
370. ZAKON o izmjenama i dopunama Zakona o pravobraniteljstvu u Županiji Zapadnohercegovačkoj	451
371. ZAKON o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama Županije Zapadnohercegovačke	453
372. ZAKLJUČAK o Nacrtu Zakona o udžbenicima	454
373. ZAKLJUČAK o usvajanju Izvješća s Javne rasprave - Zakon o udžbenicima	454

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA

374. PRAVILNIK o sadržaju, obliku i načinu vođenja pedagoške dokumentacije, evidencije i obrazovnih isprava u osnovnoj školi	454
--	-----

369

Na temelju članka 26. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 10/03) Skupština Županije Zapadnohercegovačke na 10. sjednici, održanoj 30. kolovoza 2019. godine, donosi

**Z A K O N
O TURIZMU ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

**Članak I.
(Predmet zakona)**

Ovim Zakonom uređuje se planiranje i razvitak turizma, turistički subjekti, obavljanje turističke djelatnosti, utvrđuju mјere na promociji i razvitu turizma na području Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Županija), uređuje se osnivanje, organizacija i rad turističkih zajednica u Županiji, način njihovog financiranja i poslovanja, kriteriji za kategoriziranje turističkih mјesta i nadzor nad provođenjem ovog Zakona.

**Članak 2.
(Značenje pojedinih izraza)**

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu, imaju sljedeća značenja:

- a) Turizam je skup odnosa i pojava koje proizlaze iz putovanja i boravka posjetitelja nekog mјesta, ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako sa takvim boravkom nije povezana nikakva njihova gospodarska djelatnost.
- b) Turist je fizička osoba koje najmanje 24 sata boravi van mјesta svog prebivališta, radi zadovoljavanja kulturnih, društvenih, socijalnih, povijesnih i drugih potreba relaksacije i odmora, a bez svrhe stjecanja dobiti.
- c) Korisnik turističke usluge je turist, putnik, potrošač i druga fizička ili pravna osoba koja neposredno koristi usluge turističkih subjekata iz ovog Zakona.
- d) Turistička destinacija je država, regija odnosno mјesto koje u sebi sadrži više atrakcija koje se na tržištu mogu ponuditi kao turistički proizvod.
- e) Turistička infrastruktura su objekti za informiranje, odmor, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, planinarski objekti, rekreativne staze i planinarski putovi, staze zdravlja, vidikovci, panoramski putovi, biciklističke staze, pješačke staze i sl.
- f) Turistička suprastruktura su ugostiteljski objekti, galerije, izložbe, kongresni i zabavni objekti koji su u neposrednoj vezi sa ugostiteljskim objektom.
- g) Putnik je kupac koji kupuje ili je suglasan kupiti

turistički paket aranžman, odnosno turističko putovanje ili druge turističke usluge. Putnik je i osoba u korist kojeg kupac kupuje turistički aranžman, odnosno usluge ili osoba na koje kupac ili osoba za koje je kupac kupio turistički paket aranžman, prenese pravo korištenja turističkog paket aranžmana ili usluge.

- h) Turistički paket aranžman je ugovorni posao u kojem se putniku prodaju ili nude na prodaju za jedinstvenu unaprijed utvrđenu cijenu najmanje usluga prijevoza i smještaja, uz uvjet da aranžman traje duže od 24 sata ili uključuje barem jedno noćenje.
- i) Izletnički program je kombinacija od najmanje dvije ponuđene usluge koje traju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje, odnosno smještaj.
- j) Putnička agencija-organizator putovanja je putnička agencija koja organizira turistički paket aranžman i koja ga neposredno prodaje ili nudi na prodaju putem posrednika.
- k) Putnička agencija posrednik je putnička agencija koja prodaje ili nudi za kupnju turistički paket aranžman koji je sastavio organizator putovanja, ili koja pruža druge posredničke usluge.
- l) Prebukiranje (over-booking) je multipliciranje broja potvrđenih rezervacija od pojedinih pružatelja usluga koji pružaju usluge smještaja ili putničkih agencija, a koje ima za posljedicu nemogućnosti pružanja usluge smještaja ili nemogućnosti pružanja usluge na ugovoren način.
- m) Uzance u turizmu su pravila kojima se uređuju poslovni običaji nastali iz ugovora o pružanju turističkih ili ugostiteljskih usluga, koja se primjenjuju ako su ih stranke ugovore ili ako iz okolnosti proizlazi da su htjele njihovu primjenu, a koji se definiraju u okviru komorskih udruženja subjekata u turizmu.
- n) Klaster čine geografski koncentrirane, međusobno povezane organizacije iz srodnih ili različitih djelatnosti koje se udružuju radi jačanja pojedinačnih organizacija sudionika u klasteru i klastera kao cjeline.

**POGLAVLJE II.
PLANIRANJE I RAZVITAK TURIZMA**

**Članak 3.
(Planiranje)**

(1) Planiranje i razvitak turizma obuhvaća donošenje planskih dokumenata o budućem razvitku Turističkog gospodarstva, proglašenje i održivo korištenje turističkih prostora i mјesta.

(2) Planiranje u turizmu zasniva se na principima integralnog razvijanja turizma i ostalih komplementarnih djelatnosti, načelima održivog razvijanja turizma, osiguravanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, kao i suradnje javnog i privatnog sektora u kreiranju turističkog proizvoda, uz osiguranje efikasnog korištenja turističkog

mjesta.

(3) Održivim turizmom smatra se svaki vid turizma koji doprinosi zaštiti životne sredine, socijalnom i ekonomskom integritetu i unapređivanju prirodnih, stvorenih i kulturnih vrijednosti na trajnoj osnovi.

Članak 4.

(Planski dokumenti)

- (1) Planski dokumenti u turizmu su:
- Strategija razvijenja turizma Županije
  - Marketing plan turizma Županije
  - Plan promocije turizma Županije
  - Master-plan Županije
  - Plan razvoja turizma jedinice lokalne samouprave.
- (2) Planski dokumenti iz stavka (1) toč. b), c), d) i e) ovog članka moraju biti usuglašeni sa Strategijom razvijenja turizma Županije.

Članak 5.

(Strategija razvijenja turizma Županije)

(1) Strategija razvijenja turizma Županije je sveobuhvatan dokument o srednjoročnom razvijeniku turizma za sedam godina u skladu s ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-povijesnim razvojem Županije, s osnovnim ciljevima i vizijom razvijenja turizma Županije i služi kao polazna osnova za izradu ostalih planskih dokumenata u turizmu.

(2) Strategiju razvijenja turizma Županije donosi Skupština Županije (u dalnjem tekstu: Skupština), na prijedlog Vlade Županije (u dalnjem tekstu: Vlada).

(3) Strategija razvijenja turizma Županije sadrži analizu postojećeg stanja razvijenika turizma, viziju razvijenika turizma, strateške ciljeve razvijenika turizma, prioritetne ciljeve i razvojne mјere sa konkretnim projektima i aktivnostima, plan provedbe, investicijski okvir i ostale bitne elemente za planiranje razvijenika turizma koji se definiraju projektnim zadatkom.

(4) Strategija razvijenika turizma Županije se realizira posredstvom Marketing plana turizma Županije, Plana promocije turizma Županije, Master-plana Županije, Planova razvijenika turizma jedinice lokalne samouprave, kao i posredstvom prostornih i urbanističkih planova u skladu sa županijskim zakonom koji regulira područje prostornog uređenja.

Članak 6.

(Marketing plan turizma Županije i Plan promocije turizma Županije)

(1) Marketing plan turizma Županije sadrži istraživanje tržišta, identifikaciju ciljnih grupa-tržišta, pozicioniranje marketinškog programa i ostale bitne elemente za planiranje promocije turizma koji se definiraju projektnim zadatkom.

(2) Marketing plan turizma Županije donosi Vlada na prijedlog Ministarstva gospodarstva Županije (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

(3) Turistička zajednica Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Turistička zajednica Županije)

podnosi prijedlog Marketing plana turizma Županije Ministarstvu.

(4) Marketing plan turizma Županije se donosi za period od sedam godina.

(5) U skladu s Marketing planom turizma Županije, Turistička zajednica Županije kreira Plan promocije turizma Županije, kojim definira svoje promotivne aktivnosti u turizmu na godišnjem nivou.

Članak 7.

(Master-plan Županije)

(1) Master-plan Županije je kompleksan, istraživački i sveobuhvatan planski dokument, kojim se na temelju Strategije razvijenika turizma Županije utvrđuju ciljevi, programi i planovi razvijenika turizma, koncept razvoja prostora u pogledu razmještaja objekata turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, investicije u turizmu, planovi marketinga i konkurentnosti, kao i mјere za njihovo provođenje, za određeni prostor od značaja za razvoj turizma, odnosno za turističku destinaciju.

(2) Master-plan Županije donosi Vlada na prijedlog ministarstva.

Članak 8.

(Plan razvijenika turizma jedinice lokalne samouprave)

(1) Plan razvijenika turizma jedinice lokalne samouprave je planski dokument, kojim se bliže određuje razvijenika prioritetnih turističkih proizvoda utvrđenih Strategijom razvijenika turizma Županije.

(2) Plan razvijenika turizma jedinice lokalne samouprave donosi vijeće jedinice lokalne samouprave uz aktivno sudjelovanje svih turističkih subjekata na području jedinice lokalne samouprave.

(3) Plan razvijenika turizma jedinice lokalne samouprave mora se donijeti u roku od šest mjeseci od dana donošenja odluke o proglašenju nekog lokaliteta turističkim mjestom.

Članak 9.

(Prostori od posebnog značaja)

(1) Vlada može odlukom pojedine prostore proglašiti od posebnog značaja za razvijenik turizma.

(2) Za prostore od posebnog značaja za razvijenik turizma može se proglašiti prostor s posebnim turističko-ugostiteljskim sadržajem pogodan za turističku valorizaciju kulturno-povijesnih mјesta, te posebna mјesta locirana u prostornim cjelinama s izraženim pejzažnim, atraktivnim i rekreativnim osobinama na kojima se planira izgradnja objekata turističke infrastrukture i suprastrukture od općeg interesa.

(3) Odredbe iz st. (1) i (2) ovog članka se ne odnose na zakonski proglašena zaštićena područja, kojima upravlja nadležna institucija za zaštićena prirodna područja, u skladu s pojedinačnim zakonima o proglašenjima zaštićenih područja, planovima upravljanja, te prostornim planovima područja posebnih obilježja za zaštićena područja.

(4) Odluka iz stavka (1) ovog članka sadrži procjenu

opravdanosti proglašenja određenog prostora od posebnog značaja za razvitak turizma, opis prostora s određenim granicama i popisom katastarskih parcela, kartografski prikaz prostora, kao i obaveze u pogledu očuvanja, zaštite i razvoja prostora.

(5) Ministarstvo priprema prijedlog odluke iz stavka (1) ovog članka, po prethodno pribavljenom mišljenju županijskih tijela uprave nadležnih za područje prostornog uređenja i zaštite životne sredine.

(6) Za pojedina geografska područja, a u svrhu ostvarivanja zajedničkih ciljeva u turizmu mogu se osnivati turistički klasteri.

Članak 10.

(Koncesija)

(1) Vlada može proglašeno prirodno bogatstvo ili dobro u općoj upotrebi pogodno za izgradnju turističke infrastrukture i turističke suprastrukture odlukom dati na korištenje i upravljanje pravnoj osobi dodjelom koncesije.

(2) Odluka iz stavka (1) ovog članka sadrži podatke o prirodnom bogatstvu ili dobru u općoj upotrebi koje se daje na koncesiju, iznos koncesijske naknade, rok trajanja koncesije, uvjete i način korištenja prostora, prava i obaveze koncessionara i ostale podatke u skladu sa Zakonom koji uređuje koncesije na području Županije.

Članak 11.

(Turističko mjesto)

(1) Turističko mjesto je organizacijska i funkcionalna cjelina s formiranim turističkim ponudom, prirodnim vrijednostima, kulturnim dobrima, znamenitostima od značaja za turizam, komunalnom, prometnom i turističkom infrastrukturom i drugim sadržajima za smještaj i boravak turista na području jedinice lokalne samouprave.

(2) Zahtjev za kategorizaciju turističkog mjesta podnosi se Ministarstvu od strane jedinice lokalne samouprave.

(3) Područje jedinice lokalne samouprave proglašava se kao turističko mjesto ukoliko ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

(4) Ministar gospodarstva Županije (u dalnjem tekstu: ministar) pravilnikom propisuje bliže uvjete i kriterije za proglašavanje turističkog mjesta, određuje kvalitativne i kvantitativne kriterije za proglašavanje turističkog mjesta.

Članak 12.

(Povjerenstvo)

(1) Ministar rješenjem imenuje Povjerenstvo za proglašenje turističkog mjesta.

(2) Ministar, na prijedlog Povjerenstva iz stavka (1) ovog članka, donosi rješenje o proglašenju područja jedinice lokalne samouprave kao turističkog mjesta.

(3) Rješenje iz stavka (2) ovog članka podliježe reviziji nakon isteka roka od pet godina od dana njegovog dostavljanja.

POGLAVLJE III. OBAVLJANJE TURISTIČKE DJELATNOSTI

Članak 13.

(Turistička djelatnost i turističke usluge)

(1) Turistička djelatnost, u smislu ovog Zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.

(2) Turističke usluge, u smislu ovog Zakona, su pružanje usluga putničke agencije, turističkog

vodiča, pratitelja, animatora i zastupnika, pružanje usluga u seoskom domaćinstvu, lovno-ribolovnom, zdravstvenom, kongresnom, planinskom, pustolovnom i aktivnom, vjerskom, športskom i drugim oblicima turizma, usluge na skijaškom terenu, kao i pružanje ostalih turističkih usluga.

Članak 14.

(Subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost)

(1) Turističku djelatnost mogu obavljati gospodarska društva, druge pravne osobe, obrtnici i fizičke osobe koje su upisane u odgovarajuće registre za obavljanje turističke djelatnosti (u dalnjem tekstu: Turistički subjekti), koji ispunjavaju uvjete za pružanje turističkih usluga propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom turističku djelatnost mogu obavljati i pravne osobe koje upravljaju zaštićenim područjima.

Članak 15.

(Turistička djelatnost)

Turistička djelatnost obuhvaća:

- a) organiziranje i provođenje putovanja i boravka osoba,
- b) posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravaka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
- c) pružanje usluga turističkog vodiča, pratitelja i zastupnika,
- d) turističku animaciju,
- e) usluge iznajmljivanja objekata,
- f) davanje obavijesti i savjeta o ponudi korištenja usluga prijevoza, boravka i drugih za putnika važnih usluga,
- g) briga o prtljazi putnika tijekom korištenja turističkih usluga,
- h) posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage,
- i) poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (seoski, zdravstveni, kongresni, lovno-ribolovni, planinski, vjerski, pustolovni i aktivni, izletnički i dr.),
- j) pribavljanje putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu,
- k) izdavanje u zakup vozila, bicikla, skijaške opreme i druge športske opreme, kao i posredovanje kod davatelja usluga radi njihovog pribavljanja,
- l) poslove u vezi s pribavljanjem dozvola za lov i

- ribolov,
- m) poslove na organiziranju i izvođenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih osoba-organizatora inicijative putovanja i boravka, organiziranje skupova ili izložbi s ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru zdravstvenog, lovno-ribolovnog turizma i dr.,
  - n) prodaju i posredovanje u prodaji turističkih usluga,
  - o) prodaju voznih karata,
  - p) prodaju ulaznica za športske, kulturne i druge priredbe,
  - r) prodaju robe vezane za potrebe putovanja, posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica,
  - s) i druge poslove vezane za turističku djelatnost.

Članak 16.

(Obaveze pravnih i drugih osoba)

- (1) Turistički subjekti iz članka 14. ovog Zakona, koji obavljuju turističku djelatnost dužni su:
  - a) objaviti uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavati se tih uvjeta, sadržaja i cijena,
  - b) za svaku izvršenu uslugu korisniku izdati račun s brojem i čuvati kopije tog računa za vrijeme koje je određeno propisima iz područja računovodstva, odnosno najmanje godinu dana od izdavanja računa,
  - c) voditi poslovne knjige u skladu s važećim propisima,
  - d) u prostorijama i na mjestima gdje se prodaju turističke usluge voditi knjigu žalbe, te u roku od 15 dana odgovoriti na svaki izneseni prigovor, te prigovor korisnika turističke usluge dostaviti nadležnoj tržišno-turističkoj inspekciji u roku od pet dana od dana podnošenja prigovora.
- (2) Turistički subjekt za obavljanje turističke djelatnosti mora osigurati poslovni prostor, uređaje i opremu kao i uvjete u pogledu zaposlenih osoba, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Turistički subjekt može početi obavljati turističku djelatnost kada od nadležnog općinskog/gradskog tijela (u dalnjem tekstu: Nadležno tijelo) dobije rješenje kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (4) U obavljanju turističke djelatnosti pravne i fizičke osobe iz članka 14. ovog Zakona dužni su poslovati u skladu s poslovnim običajima u turizmu (uzansama).

Članak 17.

(Zabrana oglašavanja i reklamiranja)

Zabranjuje se pružatelju usluga u turizmu da neposredno ili posredno, putem javnih glasila, internetom, promotivnim materijalom i sl., oglašava i/ili reklamira pružanje turističkih usluga, ako ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

Članak 18.

(Turistički paket aranžman)

(1) Športski klubovi i savezi, sindikati, škole i druge obrazovne ustanove, kulturno-umjetnička društva, udruge mladih, udruge umirovljenika, strukovne udruge i dr. mogu organizirati putovanje i boravak isključivo za svoje članove.

(2) Subjekti iz stavka (1) ovog članka mogu organizirati Turistički paket aranžman samo povremeno i bez stjecanja dobiti.

(3) Promidžba i predstavljanje Turističkog paket aranžmana iz stavka (2) ovog članka dopuštena je samo svojim sredstvima u vidu obavijesti i priopćenjima koje dobivaju njihovi članovi.

(4) Subjekti iz stavka (1) ovog članka su obvezni za organizaciju Turističkog paket aranžmana iz stavka (2) ovog članka koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

Članak 19.

(Vrijeme obavljanja turističke djelatnosti)

(1) Turistički subjekt u pravilu posluje tijekom cijele godine.

(2) Turistički subjekt može obavljati poslove i sezonski.

POGLAVLJE IV. PUTNIČKA AGENCIJA

Članak 20.

(Putnička agencija)

(1) Putničkom agencijom u smislu ovog Zakona, smatra se pravna osoba upisana u registar društava koja se bave organiziranjem turističkih i poslovnih putovanja i boravaka (aranžmana), posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u vezi s tim, te prodajom svog vlastitog turističkog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turističkih usluga.

(2) Korištenje naznake "putnička agencija", usluge putničke agencije, minimalno-tehnički uvjeti koje moraju ispunjavati putničke agencije i način pružanja usluga, uvjeti za pružanje usluga putničke agencije, sadržaj zahtjeva putničke agencije za izdavanje rješenja o odobrenju za rad, sadržaj rješenja, obaveze putničke agencije i prijevoz putnika propisat će ministar Pravilnikom.

Članak 21.

(Vrste putničkih agencija)

Prema vrsti usluga koje pružaju putničke agencije su:

- a) putnička agencija organizator putovanja i
- b) putnička agencija posrednik.

Članak 22.

(Jamčevina za aranžman)

(1) Organizator putovanja dužan je za svaki aranžman osigurati jamčevinu kod banke ili osiguravajućeg društva, radi naknade putniku:

a) plaćanja cijene aranžmana, ako zbog nelikvidnosti ili stečaja organizatora izostanu usluge aranžmana,

b) troškova koji nastaju zbog nelikvidnosti ili stečaja organizatora, za povratak putnika u mjesto polaska.

(2) Jamčevina iz stavka (1) ovog članka daje se u obliku police osiguranja gotovinskog pologa, bankovne garancije i sl.

Članak 23.

(Potvrda o osiguranju jamčevine)

Organizator putovanja ili posrednik dužan je putniku, prilikom uplate iznosa aranžmana, izdati potvrdu o osiguranju jamčevine koja mu omogućuje neposredno ostvarenje prava na nadoknadu zbog nastalih troškova iz članka 22. ovog Zakona u banci ili osiguravajućem društvu.

Članak 24.

(Ugovor o osiguranju)

Putnička agencija koja organizira putovanje dužna je s osiguravateljem sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzrokuje putniku neispunjenoj, djelomičnom ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obaveza koje se odnose na aranžman.

Članak 25.

(Licenca)

(1) Organizator putovanja iz članka 21. ovog Zakona, nakon pribavljanja rješenja o odobrenju za rad iz članka 20. ovog Zakona, za organiziranje turističkog putovanja dužan je od Ministarstva pribaviti licencu za organiziranje turističkog putovanja (u dalnjem tekstu: licence).

(2) U postupku izdavanja licence, Ministarstvo utvrđuje je li organizator turističkog putovanja registriran za obavljanje predmetne djelatnosti, odnosno jesu li ispunjeni uvjeti propisani zakonom.

(3) Uz zahtjev za izdavanje licence, ovlaštena osoba organizatora putovanja podnosi sljedeću dokumentaciju (original ili ovjerenu kopiju):

- rješenje o upisu u sudski registar,
- rješenje nadležnog tijela kojim se odobrava obavljanje djelatnosti,
- potvrdu nadležnog suda da nad organizatorom putovanja nije otvoren postupak stečaja ili likvidacije,
- potvrdu nadležnog suda da organizatoru putovanja nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti i njegovom odgovornom licu,
- rješenje nadležnog poreznog ureda Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine o određivanju jedinstvenog identifikacijskog broja ili uvjerenje Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o određivanju PDV broja,
- odluku o osnivanju poslovne jedinice (kopija općeg akta),
- adrese poslovnih jedinica,
- akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta ili popis zaposlenih koji direktno rade na organizaciji turističkog putovanja,
- dokaz o registraciji obveznika doprinosa obaveznog

osiguranja od Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 26.

(Izdavanje licence)

(1) Ministarstvo izdaje licencu u formi rješenja najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog i potpunog zahtjeva organizatora turističkog putovanja.

(2) Licenca iz stavka (1) ovog članka podliježe reviziji nakon isteka tri godine od dana dostavljanja.

(3) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, vodi računa o isteku roka iz stavka (2) ovog članka.

(4) Licenca je konačna i protiv nje nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(5) Podnositelj zahtjeva za izdavanje licence snosi troškove postupka i troškovi se plaćaju prilikom podnošenja zahtjeva. Troškovi izdavanja licence uplaćuju se u korist Proračuna Županije Zapadnohercegovačke.

(6) Na sva pitanja koja se odnose na izdavanje licence koja ovim Zakonom nisu posebno uređena, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje upravni postupak.

(7) Ministarstvo vodi Registar izdanih licenci organizatorima turističkih putovanja.

(8) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra izdanih licenci.

Članak 27.

(Prestanak važenja licence)

(1) Licenca prestaje važiti:

- brisanjem iz Registra organizatora turističkog putovanja na osnovu zahtjeva nositelja licence,
- podjelom organizatora turističkog putovanja na dva ili više društava,
- ako organizator turističkog putovanja prestane ispunjavati uvjete iz članka 25. ovog Zakona.

(2) Rješenje o prestanku važenja licence donosi ministar.

(3) Rješenje iz stavka (2) ovog članka je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Članak 28.

(Oduzimanje Licence)

(1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju licence organizatoru turističkog putovanja ako se u postupku revizije ili inspekcijskog pregleda utvrdi:

- da je organizator putovanja prestao ispunjavati uvjete propisane člancima 24. i 25. ovog Zakona,
- da su uslijed neizvršenja ili djelomičnog izvršenja općih uvjeta putovanja ili programa putovanja greškom organizatora putovanja, u skladu sa uzansama, nastupile teže posljedice po korisnika turističke usluge (ugrožavanje zdravlja, nije osiguran smještaj ili povratak u zemlju, putovanje je neopravданo trajalo duže od onog predviđenog programom putovanja i sl.),

- c) da organizator nudi ili prodaje programe putovanja bez ugovora o organiziranju putovanja ili ekskurzije, manjak ležajeva u ugostiteljskom objektu i sl.,
- d) da je organizator putovanja otkazao korisniku turističke usluge, a nije u zakonskom roku izvršio povrat uplaćenih sredstava,
- e) da je organizatoru putovanja u periodu važenja licence dva puta u roku od godinu dana izrečena novčana kazna za prekršaj ili neizvršavanje ugovorenih obaveza,
- f) da je licenca izdana organizatoru na osnovu neistinitih podataka i,
- g) da organizator nije u tijeku godine prodao nijedan turistički paket aranžman posrednicima u organizaciji putovanja (subagentima).

(2) U slučaju oduzimanja licence, organizator putovanja može realizirati samo prethodno ugovorena putovanja.

(3) Organizator, kojem je oduzeta licenca, može obavljati djelatnost subagenta, ako ispunjava zakonom propisane uvjete za tu djelatnost.

(4) Organizator, kojem je oduzeta licenca, ne može podnijeti zahtjev za dobivanje licence prije isteka roka od godinu dana od dana dostavljanja rješenja o oduzimanju licence.

(5) Rješenje iz stavka (1) ovog članka je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Članak 29.

(Grupna putovanja)

(1) Ako putnička agencija organizira grupna putovanja obavezna je tijekom cijelog putovanja osigurati najmanje jednog turističkog pratitelja, koji ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, za svaku grupu do 75 putnika.

(2) Ako putnička agencija ne raspolaže s turističkim pratiteljem iz stavka (1) ovog članka, osigurati će stručnog radnika koji je sposoban za rad u turističkoj djelatnosti.

(3) Putnička agencija obvezna je navesti u programu putovanja je li obilazak predviđen u pratinji pratitelja putovanja ili turističkog vodiča.

Članak 30.

(Program, prospekt ili katalog putovanja)

Putnička agencija dužna je za svaki aranžman, odnosno putovanje koje organizira, izdati program, prospekt ili katalog koji obvezno osobno uručuje putniku prije zaključenja ugovora o organiziranom putovanju.

Članak 31.

(Poslovni prostor i poslovničica)

(1) Putnička agencija koja neposredno pruža usluge putniku mora imati poslovni prostor u sjedištu poduzeća koja ispunjava za to propisane uvjete.

(2) Putnička agencija može imati u svom sastavu poslovne u kojima se obavlja registrirana djelatnost u skladu s propisanim uvjetima.

(3) Iznimno od stavka (1) ovog članka, agencija koja

neposredno pruža usluge korisniku turističke usluge posredstvom interneta u skladu sa ovim zakonom i propisima kojim se uređuje područje elektronskog poslovanja, usluge može pružati u stambenom prostoru u mjestu prebivališta osobe ovlaštene za zastupanje agencije.

(4) Uvjeti koje mora ispunjavati poslovničica za pojedinu vrstu putničke agencije propisat će ministar podzakonskim aktom.

Članak 32.

(Voditelj poslovne)

(1) Putnička agencija koja neposredno prodaje aranžmane i izletničke programe mora imati u svakoj poslovničici jednog zaposlenog voditelja poslovne.

(2) Voditeljem poslovne, u smislu ovog Zakona, smatra se državljanin Bosne i Hercegovine koji ispunjava uvjete za voditelja poslovne propisane ovim Zakonom.

(3) Voditelj poslovne odgovoran je za rad poslovne u skladu sa zakonom.

Članak 33.

(Uvjeti za voditelja poslovne)

(1) Voditelj poslovne mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- a) da je poslovno sposoban,
- a) da ima najmanje srednju stručnu spremu,
- b) da zna najmanje jedan strani jezik,
- c) da ima položen stručni ispit za voditelja poslovne i dvije godine radnog staža na odgovarajućim poslovima u putničkoj agenciji ili drugim odgovarajućim poslovima u turizmu,
- d) da mu nije pravomoćnom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova voditelja poslovne, dok ta mjera traje.

(2) Strani državljanin može obavljati poslove voditelja poslovne pod uvjetom da ima radnu dozvolu i da ispunjava uvjete iz stavka (1) ovog članka.

(3) Stručni ispit za voditelja poslovne polaze se pred ispitnim povjerenstvom na način koji će propisat ministar podzakonskim aktom.

Članak 34.

(Prestanak pružanja usluga putničke agencije)

(1) Putnička agencija prestaje pružati usluge:

- a) odjavom poslovanja, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom tijelu, s tim što se prestanak pružanja usluga ne može odjaviti unatrag,
- b) ako je pravomoćnim rješenjem inspektora utvrđeno kako nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanih roku,
- c) ako je nadležno tijelo naknadno utvrdilo kako je rješenje iz članka 26. ovog Zakona zasnovano

na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokazima,

- d) radi utvrđene neaktivnosti putničke agencije koja je neprekidno trajala duže od jedne godine,
- e) radi izricanja mjere zabrane pružanja usluga putničke agencije u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona,
- f) ako putnička agencija u roku od godine dana od dana pravomoćnosti rješenja iz članka 11. ovog Zakona ne započne pružati usluge, gubi pravo pružanja usluga prema tom rješenju.

(2) O prestanku pružanja usluga iz stavka (1) ovog člana nadležno tijelo donosi rješenje, koje upisuje u Upisnik.

(3) Protiv rješenja iz stavka (2) ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

POGLAVLJE V. TURISTIČKI VODIČ, PRATITELJ, ANIMATOR I ZASTUPNIK

Članak 35.

(Turistički vodič)

(1) Turistički vodič je osoba koja turistima pokazuje i stručno objašnjava prirodne ljepote i rijetkosti, kulturnopovijesne spomenike, umjetnička djela, etnografske i druge znamenitosti, povijesne događaje i legende o tim događajima i osobama, društveno političke tijekove i događanja, te ekonomska dostignuća mesta i područja.

(2) Ne smatra se turističkim vodičem stručni radnik koji obavlja poslove vodiča na svom radnom mjestu kod pravne ili fizičke osobe unutar poslovnog prostora u kojem radi (muzej, galerija, nacionalni park i sl.), stručni radnik putničke agencije koji prati grupu turista iz mesta u mjesto, vodič u planinama i jamama, u lovnu i ribolovu, kao i voditelj i pratitelj ekskurzije i izleta.

(3) Turistički vodič, vođenje grupe ili pojedinca predaje stručnoj osobi zaposlenoj unutar institucija kulture (muzeji, galerije i sl.), unutar zaštićenih dijelova prirode ili u prostoru pravne osobe koje upravlja određenom atrakcijom.

Članak 36.

(Uvjeti za turističkog vodiča)

(1) Za pružanje usluga turističkog vodiča, turistički vodič dužan je imati odobrenje koje na njegov zahtjev izdaje nadležno tijelo, na čijem području turistički vodič ima prebivalište.

(2) Odobrenje iz stavka (1) ovog članka izdat će se osobi koje ispunjava sljedeće uvjete:

- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- b) da ima poslovnu sposobnost,
- c) da ima najmanje srednju stručnu spremu,
- d) da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča,
- e) da zna najmanje jedan svjetski jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča,
- f) da mu pravomoćnom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena zaštitna mjera zabrane

obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje,

- g) da zadovoljava propisane zdravstvene uvjete.

(3) Strani državljanin može pružati usluge turističkog vodiča, uz prioritetu primjenu načela uzajamnosti, pod uvjetom da ima radnu dozvolu i da ispunjava uvjete iz stavka (1) točka b) do g) ovog članka.

(4) Sadržaj rješenja o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča propisan je ovim Zakonom.

(5) Pravomoćno rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležno tijelo.

(6) Oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka (5) ovog članka propisat će ministar podzakonskim aktom.

Članak 37.

(Odobrenje za turističkog vodiča)

(1) Rješenje o odobrenju iz članka 36. ovog Zakona mora sadržavati:

- a) ime i prezime turističkog vodiča, mjesto prebivališta, područje na kojem će obavljati poslove,
- b) stručnu spremu i datum kada je položio ispit za turističkog vodiča,
- c) jezike na kojima će pružati usluge turističkog vodiča,
- d) period u kojem pruža usluge, ako turistički vodič pruža usluge samo u jednom periodu tijekom godine (sezonski).

(2) Stručna spremu unosi se u odobrenje u skladu s podacima iz uvjerenja o položenom stručnom ispitu za turističkog vodiča.

Članak 38.

(Prestanak odobrenja za turističkog vodiča)

(1) Odobrenje za pružanje usluga turističkog vodiča prestaje važiti u sljedećim slučajevima:

- a) odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom tijelu, s tim što se pružanje usluga ne može odjaviti unatrag,
- b) ako prestane ispunjavati jedan od propisanih uvjeta iz članka 36. ovog Zakona,
- c) ako je nadležno tijelo naknadno utvrdilo da je ranije izdano odobrenje zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima.

(2) O prestanku važenja odobrenja iz stavka (1) ovog članka nadležno tijelo donosi posebno rješenje.

Članak 39.

(Stručni ispit za turističkog vodiča)

Postupak, način polaganja i program stručnog ispita za turističkog vodiča propisat će ministar Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče.

Članak 40.

(Obavljanje poslova turističkog vodiča)

(1) Turistički vodič dužan je poslove vodiča obavljati

savjesno i stručno u skladu odredbama ovog Zakona, poslovnim običajima u turizmu (uzanse), statutom i drugim aktima udruženja turističkih vodiča čiji je član.

(2) Putnička agencija i drugi korisnici usluga turističkog vodiča ne mogu obavljanje usluga turističkog vodiča povjeriti osobi koje ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 41.

(Iskaznica turističkog vodiča)

(1) Turistički vodič, pri obavljanju poslova turističkog vodiča, mora imati iskaznicu turističkog vodiča, kojom se utvrđuje njegovo svojstvo. Iskaznicu turističkog vodiča, turistički vodič pri obavljanju poslova mora nositi na vidljivom mjestu.

(2) Obrazac i izgled iskaznice turističkog vodiča, kao i način njenog izdavanja i upotrebe propisat će ministar podzakonskim aktom.

(3) Iskaznicu turističkog vodiča izdaje Ministarstvo, na zahtjev podnositelja na propisanom obrascu.

(4) Troškove izrade iskaznice snosi turistički vodič.

(5) Evidenciju o izdanim iskaznicama vodi Ministarstvo.

Članak 42.

(Turistički pratitelj)

(1) Turistički pratitelj je osoba koja obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista, te daje turistima obavijesti o svrsi putovanja.

(2) Turistički pratitelj je osoba koja ispunjava uvjete iz članka 36. ovog Zakona, osim uvjeta iz stavka (2) točke d) tog članka.

(3) Putnička agencija ne može obavljanje poslova turističkog pratitelja povjeriti osobi koje ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 43.

(Turistički animator)

(1) Turistički animator je osoba koja planira i ostvaruje programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na športsko-rekreativne, zabavne i kulturno-društvene sadržaje.

(2) Za turističkog animatora vrijede odredbe ovog Zakona koje se odnose na turističkog pratitelja.

Članak 44.

(Turistički zastupnik)

(1) Turistički zastupnik je pravna ili fizička osoba koja zastupa domaćeg ili stranog organizatora putovanja ili posrednika u odredištima putovanja.

(2) Organizator putovanja, odnosno posrednik, dužan je pismeno obavijestiti davatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim eventualnim promjenama.

Članak 45.

(Ovlaštenja turističkog zastupnika)

Ovlaštenja turističkog zastupnika su sljedeća:

- a) štiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davatelja usluga,
- b) pruža informacije u upute putnicima kod izvršavanja programa putovanja i dodatnih usluga,
- c) naručuje dodatne usluge u ime organizatora putovanja prema dobivenim ovlastima,
- d) posreduje u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izleti, kulturne i sportske priredbe i sl.),
- e) obavlja i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

POGLAVLJE VI.

TURISTIČKE USLUGE U SEOSKOM DOMAĆINSTVU I DRUGIM OBЛИCIMA TURIZMA

Članak 46.

(Seoski turizam)

Seoski turizam, u smislu ovog Zakona, je boravak turista u domaćinstvu koje je organizirano kao turističko seosko domaćinstvo upisano u Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata, u skladu s propisima (u dalnjem tekstu: seosko domaćinstvo) radi odmora i rekreacije s mogućnošću sudjelovanja u aktivnostima seoskog domaćinstva.

Članak 47.

(Turističke usluge u seoskom domaćinstvu)

(1) Turističke usluge u seoskom domaćinstvu naročito su: iznajmljivanje konja za jahanje, zaprega, škola jahanja, lov i ribolov, organiziranje branja šumskih plodova, berbe voća i povrća, ubiranje ljetine, foto safari i druge usluge u seoskom domaćinstvu.

(2) Turističke usluge iz stavka (1) ovog članka može pružati vlasnik seoskog domaćinstva s članovima svoje obitelji ukoliko ispuni uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Ukoliko se u seoskom domaćinstvu pružaju usluge smještaja i ishrane, objekti moraju ispunjavati minimalno-tehničke uvjete u skladu s propisima koji reguliraju ugostiteljsku djelatnost.

(4) Ministar će propisati način i uvjete za pružanje usluga iz stavka (1) ovog članka, te postupak i uvjete za pribavljanje odobrenja za obavljanje tih usluga.

Članak 48.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu)

(1) Za pružanje turističkih usluga iz članka 47. ovog Zakona vlasnik seoskog domaćinstva dužan je pribaviti rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu od nadležnog tijela prema mjestu pružanja usluga.

(2) Rješenje iz stavka (1) ovog članka izdat će se na zahtjev vlasnika seoskog domaćinstva koji ispunjava sljedeće uvjete:

- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- b) da je poslovno sposoban,

- c) da je vlasnik ili nositelj prava korištenja objekta,
- d) da ispunjava propisane zdravstvene uvjete,
- e) da objekt u kojem će se pružati usluge ispunjava minimalne uvjete za vrstu djelatnosti kojom se bavi,
- f) da mu nije pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u domaćinstvu.

(3) Nadležno tijelo dužno je rješiti o zahtjevu iz stavka (2) ovog članka u roku od 15 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva s potrebnom dokumentacijom.

(4) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, član seoskog domaćinstva koji ima odobrenje za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, u skladu sa Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke, može, uz prethodnu obavijest nadležnog tijela, pružati usluge iz članka 47. ovog Zakona, uz ispunjavanje uvjeta propisanih ovim Zakonom.

(5) Protiv rješenja iz stavka (1) ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Članak 49. (Sadržaj rješenja)

- (1) Rješenje iz članka 48. ovog Zakona sadrži:
- a) ime i prezime, datum i mjesto rođenja, te adresu podnositelja zahtjeva,
  - b) jedinstveni broj poljoprivrednog gospodarstva ili klijenata,
  - c) vrste turističkih usluga koje će se pružati,
  - d) naznaku pruža li se usluga tijekom cijele godine ili sezonski.

(2) Rješenje iz stavka (1) ovog članka nadležno tijelo dostavlja Županijskoj upravi za inspekcijske poslove (u dalnjem tekstu: Nadležna inspekcija), nadležnom poreznom uredju i Ministarstvu.

(3) Za pružanje turističkih usluga vlasniku seoskog domaćinstva mogu pomagati članovi njegovog domaćinstva uz ispunjavanje zdravstvenih uvjeta članova seoskog domaćinstva što je regulirano posebnim propisima.

Članak 50. (Prestanak važenja rješenja)

(1) Rješenje o odobrenju iz članka 48. ovog Zakona prestaje važiti:

- a) odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležno tijelo u slučaju ako je u odjavi naveden datum unatrag.
- b) ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da za pružanje turističkih usluga nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u ostavljenom roku, s danom isteka tog roka,
- c) ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je izdano rješenje zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,

- d) ako se turističke usluge ne počnu pružati u roku od jedne godine dana,
- e) ako se turističke usluge u seoskom domaćinstvu ne počnu pružati u roku od godine dana od dana konačnosti rješenja.

(2) Nadležno tijelo donosi rješenje o prestanku važenja rješenja iz stavka (1) ovog članka i dostavlja nadležnoj inspekciji i nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Protiv rješenja iz stavka (1) ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Članak 51.

(Turističke usluge u drugim oblicima turizma)

(1) Turističke usluge mogu se pružati i u lovno-ribolovnom, kongresnom, zdravstvenom, pustolovnom i aktivnom, športskom, vjerskom turizmu, na skijaškom terenu, raftingu i splavarenju, speleoturizmu i drugim oblicima turizma.

(2) Za obavljanje turističkih usluga iz stavka (1) ovog članka pravne i fizičke osobe dužne su pribaviti rješenje za rad od nadležnog tijela.

(3) Uslugama na skijaškom terenu u smislu ovog Zakona smatra se davanje na korištenje prostora, uređaja i opreme za rekreativno i športsko skijanje, skijašku obuku i druge rekreativne i športske aktivnosti na snijegu, te iznajmljivanje skijaške opreme, usluge korištenja ski i bebi liftova, žičara i sl.

(4) Ministar će pravilnikom propisati minimalne uvjete za pružanje usluga iz stavka (1) ovog članka.

Članak 52.

(Lovno-ribolovni turizam)

(1) Pod turističkim uslugama u lovno-ribolovnom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja lovaca i ribolovaca u odgovarajuće objekte, organiziranje lova i ribolova i pružanje drugih usluga za potrebe lovno-ribolovnog turizma, kao što su usluge prijevoza do lovišta i po lovištu, obuku i iznajmljivanje lovačkih pasa, iznajmljivanje lovačkog oružja i sl.

(2) Turističke usluge u lovno-ribolovnom turizmu mogu pružati osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti, u skladu s propisima iz područja lovstva i ribarstva.

(3) Osobe iz stavka (2) ovog članka dužna su turistima pružati usluge u skladu sa odredbama ovog Zakona i propisima iz područja lovstva i ribarstva.

(4) Usluge smještaja u objektima lovno-ribolovnog turizma pružaju se u skladu sa zakonom koji regulira područja ugostiteljstva.

Članak 53.

(Turističke usluge u kongresnom turizmu)

(1) Turističke usluge u kongresnom turizmu obuhvaćaju usluge organiziranja, promocije i/ili održavanje kongresa, konferencija i sličnih događaja, s ili bez usluge osoblja za provedbu i opremanje prostora u kojem se takvi događaji održavaju.

(2) Usluge iz stavka (1) ovog članka mogu pružati

pravne osobe iz članka 14. ovog Zakona.

(3) Na pružanje usluga kongresnog turizma iz stavka (1) ovog članka koji se organizira za svoje članove, korisnike i zaposlenike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog Zakona.

Članak 54.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u kongresnom turizmu)

(1) Za pružanje usluga u kongresnom turizmu iz članka 53. ovog Zakona pravne osobe su dužne pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uvjeta, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.

(2) Rješenje iz stavka (1) ovog članka dostavlja se nadležnoj inspekciji, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnositelj zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stavka (1) ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Na prestanak važenja rješenja iz stavka (1) ovog članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 50. ovog Zakona.

Članak 55.

(Turističke usluge u zdravstvenom turizmu)

(1) Pod turističkim uslugama u zdravstvenom turizmu smatraju se usluge medicinskog turizma, lječilišnog turizma i wellnessa.

(2) Usluge medicinskog turizma obuhvaćaju usluge zdravstvene zaštite povezane s putovanjem izvan mjesta boravka.

(3) Usluge lječilišnog turizma obuhvaćaju usluge u kojima se stručno i kontrolirano koriste prirodni ljekoviti postupci (SPA i terme i sl.) u cilju poboljšanja i očuvanja zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti.

(4) Wellness usluge (holistički i medicinski wellness) obuhvaćaju organizirano provođenje zdravstveno-preventivnih i kurativnih programa u svrhu prevencije bolesti, te unapređenja zdravlja.

Članak 56.

(Pružatelji usluga u zdravstvenom turizmu)

(1) Usluge u zdravstvenom turizmu iz članka 55. ovog Zakona mogu pružati specijalne bolnice, lječilišta i druge zdravstvene ustanove, pravne osobe registrirane za obavljanje zdravstvene djelatnosti i zdravstveni djelatnici koji samostalno obavljaju privatnu praksu u skladu s posebnim propisima kojima je regulirana zdravstvena zaštita, za korisnike svojih zdravstvenih usluga.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, wellness usluge mogu pružati pravne i fizičke osobe iz članka 14. stavak (1) ovog Zakona.

(3) Pravatelj usluga u zdravstvenom turizmu pruža usluge u skladu s odredbama ovog Zakona, propisima

donesenim temeljem ovog Zakona i u skladu s odredbama posebnih propisa kojima je regulirana pojedina usluga zdravstvenog turizma iz članka 54. ovog Zakona.

(4) Pravatelj usluga u zdravstvenom turizmu iz stavka (1) ovog članka može pružati usluge organiziranja putovanja, bez osnivanja turističke agencije, samo za korisnike svojih usluga iz članka 55. ovog Zakona.

Članak 57.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu)

(1) Za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu iz članka 55. ovog Zakona pravne i fizičke osobe dužne su pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uvjeta, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog tijela prema mjestu svog sjedišta.

(2) Rješenje iz stavka (1) ovog članka dostavlja se Županijskoj upravi za inspekcijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnositelj zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stavka (1) ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Na prestanak važenja rješenja iz stavka (1) ovog članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 50. ovog Zakona.

Članak 58.

(Turističke usluge u planinskom turizmu)

(1) Pod turističkim uslugama u planinskom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja planinara i turista u planinarske objekte, organiziranje planinarsko pješačkih tura i pružanje planinarskih vodičkih usluga za potrebe planinskog turizma.

(2) Turističke usluge u planinskom turizmu mogu pružati registrirane planinarske organizacije.

(3) Planinarski vodič je osoba koja se bavi planinarenjem duže vrijeme i školovana na tečaju u organizaciji verificiranog planinarskog saveza ili planinarskog društva, uz obavezno kontinuirano usavršavanje i obuku.

(4) Na pružanje usluga planinskog turizma iz stavka (1) ovog članka koji se organizira za svoje članove, korisnike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog Zakona.

Članak 59.

(Turističke usluge u pustolovnom i aktivnom turizmu)

(1) Turističke usluge u pustolovnom i aktivnom turizmu su usluge koje uključuju sportsko-rekreativne ili pustolovne aktivnosti na kopnu, vodi i zraku, na otvorenom ili neuređenom prirodnom okruženju ili posebno uređenim i opremljenim mjestima koje zbog svojih specifičnosti predstavljaju rizik od ozljeda i njihovih posljedica za korisnike (skijanje, jahanje, gorsko-planinsko vođenje, bicikлизам, padobransko jedrenje /

paragliding/, zmajarenje, skakanje s užetom /bungee-jumping/, špiljarenje, canyoning, slobodno penjanje, zip-line, aktivnosti u okviru adrenalinskih parkova i sl.).

(2) Pravne osobe i obrtnici mogu pružati usluge iz stavka (1) ovog članka pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Usluge iz stavka (1) ovog članka mogu pružati osobe (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.), koja imaju odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruga, kojim se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti.

(4) Za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili osobe koja ih izvode dužni su izvršiti procjenu rizika te donijeti planove i procedure otklanjanja opasnosti (elaborat spašavanja).

(5) Osobe iz stavka (3) ovog članka moraju biti sposobljene za postupke i djelovanja u slučaju nesreće ili opasnostima prema posebnom programu koji provodi Županijski stožer civilne zaštite.

Članak 60.

(Način pružanja usluga u pustolovnom i aktivnom turizmu)

(1) Pružatelj turističkih usluga iz članka 59. ovog Zakona obavezan je:

- a) imati odgovarajuću opremu za pružanje usluge, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu prema važećim standardima u ispravnom stanju,
- b) pribaviti koncesiju u skladu s propisima kojima su uređuju koncesije, ukoliko je ista potrebna za pružanje usluge,
- c) upotrebljavati opremu prema uputama proizvođača,
- d) osigurati sredstva komunikacije,
- e) osigurati pribor za prvu pomoć ovisno o aktivnosti,
- f) osigurati osobnu opremu za korisnike usluga,
- g) u skladu sa procjenom opasnosti, osigurati nazočnost hitne medicinske pomoći i drugih službi za spašavanje,
- h) prije započinjanja pružanja usluge, istaknutom informacijom u pisanim oblicima, te usmeno, upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge, te načinom korištenja opreme,
- i) osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja, te upoznati korisnika usluge sa sadržajem ugovora o osiguranju (policom osiguranja).

(2) Osobama mlađim od 18 godina usluge iz članka 59. stavka (1) ovog Zakona mogu se pružati samo uz pismenu suglasnost roditelja odnosno skrbnika, ukoliko roditelj, odnosno skrbnik nije prisutan.

(3) Pružatelj usluga iz članka 59. stavak (1) ovog Zakona može odbiti pružanje usluga osobi mlađoj od 18 godina, bez obzira na suglasnost roditelja odnosno skrbnika.

Članak 61.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u pustolovnom i aktivnom turizmu)

(1) Za pružanje usluga u pustolovnom i aktivnom turizmu pravna ili fizička osoba dužna je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uvjeta, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdanog od strane nadležnog tijela prema mjestu svog sjedišta.

(2) Rješenje iz stavka (1) ovog članka nadležno tijelo dostavlja nadležnoj inspekciji, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Troškove u postupku izdavanja rješenja snosi podnositelj zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stavka (1) ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Na prestanak važenja rješenja iz stavka (1) ovog članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 50. ovog Zakona.

Članak 62.

(Turističke usluge na divljim vodama)

(1) Turističke usluge na divljim vodama su: rafting, kajak, kanu, kanjoning, speleo-ronjenje, hidrospeed (hydrospeed) kao i ostale slične aktivnosti.

(2) Pravne osobe i obrtnici mogu pružati usluge iz stavka (1) ovog članka pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Davatelj usluga iz stavka (2) ovog članka može obavljati djelatnost pod uvjetom da od nadležnog organa dobije rješenje u skladu sa člankom 61. ovog Zakona.

(4) Usluge iz stavka (1) ovog članka mogu pružati osobe (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.) koja imaju odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruga, kojima se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti.

(5) Za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.) organizator i/ili osobe koja ih izvode dužni su izvršiti procjenu rizika te donijeti planove i procedure otklanjanja opasnosti (elaborate spašavanja).

(6) Osobe iz stavka (4) ovog članka moraju biti sposobljena za postupke i djelovanja u slučaju nesreće ili opasnosti prema posebnom programu koji provodi Civilna zaštita Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 63.

(Turističke usluge u raftingu i splavarenju)

Turističke usluge u raftingu i splavarenju su usluge koje uključuju: iznajmljivanje prostora uz uređene i djelomično ili potpuno zaštićene obale, iznajmljivanje plovnih objekata za odmor i rekreaciju, prihvat, čuvanje i održavanje plovila, usluge snabdijevanja raftera ili splavova (vodom, namirnicama, opremom i slično), obuka za skipere i voditelje splavova i čamaca, uređenje i priprema plovila i čamaca, osiguranje službe spašavanja

i pružanja hitne medicinske pomoći i usluge skipera.

Članak 64.

(Način pružanja turističkih usluga na divljim vodama)

- (1) Pružatelj turističkih usluga obvezan je:
- imati odgovarajuću opremu za pružanje usluge, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu, prema važećim standardima u ispravnom stanju,
  - pribaviti koncesiju u skladu s propisima kojima se uređuju koncesije ukoliko je ista potreba za pružanje usluge,
  - upotrebljavati opremu prema uputama proizvođača,
  - osigurati sredstva komunikacije,
  - osigurati pribor za prvu pomoć ovisno o aktivnosti,
  - osigurati osobnu opremu za korisnike usluga,
  - u skladu sa procjenom opasnosti, osigurati nazočnost hitne medicinske pomoći i drugih službi za spašavanje,
  - prije započinjanja pružanja usluga, istaknutom informacijom u pisnom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge, te načinom korištenja opreme,
  - osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja, te upoznati korisnika usluge sa sadržajem ugovora o osiguranju (policom osiguranja).

(2) Osobama mlađim od 18 godina usluge iz članka 62. stavak (1) ovog Zakona mogu se pružati samo uz pismenu suglasnost roditelja odnosno skrbnika, ukoliko roditelj, odnosno skrbnik nije prisutan.

(3) Pružatelj usluga iz članka 63. ovog Zakona može odbiti pružanje usluga osobi mlađoj od 18 godina, bez obzira na suglasnost roditelja odnosno skrbnika.

Članak 65.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga na divljim vodama)

(1) Za pružanje turističkih usluga na divljim vodama pravna ili fizička osoba dužna je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uvjeta, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdano od strane nadležnog tijela prema mjestu svog sjedišta.

(2) Rješenje iz stavka (1) ovog članka dostavlja se Županijskoj upravi za inspekcijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnositelj zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stavka (1) ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Na prestanak važenja rješenja iz stavka (1) ovog članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 50. ovog Zakona.

Članak 66.

(Športske priredbe)

Športske priredbe-natjecanja mogu se održavati u organizaciji športskih udruga, turističkih društava i drugih organizacija, uz prethodno pribavljenja odobrenja sukladno propisima koji reguliraju pojedina područja.

Članak 67.

(Plutajući objekti)

(1) Plutajući objekti mogu se postavljati na unutrašnjim vodama i plovnim putovima (hoteli, restorani, pristaništa, vodenice, kupališta, stambene lađe, ribogojilišta, platforme i slično).

(2) Plutajući objekti mogu se postavljati na unutarnjim vodama ako se utvrdi njihova sposobljenost za plutanje i ako su registrirani kod nadležnog općinskog/gradskog tijela.

Članak 68.

(Kupališta)

Na plovnim putovima mogu postojati prirodna i uređena kupališta:

- Prirodno kupalište čine neograđeni vodeni i kopneni prostor van plovog puta i izgrađenih obala i priobalnih pojasa.
- Uređeno kupalište čini ograđeni vodeni prostor s ogradištem vezom na plutačama i bazenima za određene dubine, plovidbenim oznakama, spasiteljem na čamcu za spašavanje kupača, i kopneni uređeni prostor s kabinama za presvlačenje, tušem za vodu, mokrim čvorom (sanitarijom), sredstvima za prikupljanje otpadaka, trgovačkim objektima, parking-prostorom i drugo.

POGLAVLJE VII.

TURISTIČKE ZAJEDNICE ŽUPANIJE

ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Članak 69.

(Turističke zajednice)

Turistička zajednica se može osnovati kao:

- Turistička zajednica Županije,
- Turistička zajednica općine/grada.

Članak 70.

(Ciljevi osnivanja i osnivanje

Turističke zajednice Županije)

(1) Turistička zajednica Županije se osniva zbog razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području Županije u cjelini i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.

(2) Ciljevi osnivanja turističkih zajednica su:

- unapređenje općih uvjeta boravka turista kroz formiranje cijelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i

- privlačnog turističkog ambijenta područja za koje su osnovane;
- b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i gospodarskim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda određenog područja, a posebno zaštite životne sredine;
  - c) poticanje razvitka turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
  - d) promocija turističkog proizvoda područja za koje su osnovane.
- (3) Turističku zajednicu Županije osniva Skupština na prijedlog Vlade.

Članak 71.

(Djelatnost i zadaci Turističke zajednice Županije)

(1) Djelatnost Turističke zajednice Županije se zasniva na načelu ostvarivanja javnog interesa u turizmu, čiji osnovni cilj nije ostvarivanje neposredne dobiti.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, Turistička zajednica Županije može:

- a) organizirati manifestacije i priredbe,
- b) objavljivati turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima koji su im dati na upravljanje odlukom osnivača,
- c) prodavati suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim vlastitog promotivnog materijala,
- d) obavljajući druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti s ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Osnovni zadaci Turističke zajednice Županije su sljedeći:

- a) objedinjava turističku ponudu Županije;
- b) poduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža Županije, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije Županije;
- c) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
- d) vrši promociju plansko-projektne dokumentacije iz područja turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
- e) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
- f) organizira jedinstveni turistički informacijski sustav, sustav prijave i odjave turista i statističku obradu u skladu s европским standardima;
- g) surađuje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
- h) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
- i) poduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turistički nerazvijenim dijelovima

- Županije;
- j) obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promovira turističku ponudu Županije u zemlji i inozemstvu;
  - k) surađuje s turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Europi i svijetu;
  - l) surađuje s putničkim agencijama;
  - m) potiče, unapređuje, promovira i štiti izvorne vrijednosti i stvara uvjete za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma Županije;
  - n) surađuje na poslovima razvoja turizma na lokalnim, entitetskim i državnim razinama;
  - o) radi na razvoju gostoprimestva, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluje Turistička zajednica Županije;
  - p) radi na pripremi i implementaciji događaja od važnosti za Županiju;
  - q) obavlja i druge poslove propisane ovim Zakonom ili drugim propisom.

(4) Turistička zajednica Županije sudjeluje i provodi programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude Županije.

(5) Sačinjava finansijsko izvješće s podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.

(6) Turistička zajednica Županije obavlja i druge aktivnosti kojima se osigurava uspješno provođenje promocije turizma, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u turizmu po nalozima i uputama Ministarstva.

(7) Prilikom izrade Plana promocije turizma Županije Turistička zajednica Županije prije njegovog upućivanja Ministarstvu obavezna je objaviti javnu raspravu s općinskim/gradskim turističkim zajednicama.

Članak 72.

(Pravni status)

(1) Turistička zajednica Županije ima svojstvo pravne osobe.

(2) Svojstvo pravne osobe Turistička zajednica Županije stječe danom upisa u sudske registre, a gubi brisanjem iz sudskega registra.

(3) Zahtjev za upis u sudske registre, Turistička zajednica Županije dužna je podnijeti u roku od 15 dana od donošenja odluke o osnivanju.

(4) Rad Turističke zajednice Županije je javan.

(5) Javnost rada osigurava se i ostvaruje na način propisan statutom Turističke zajednice Županije.

Članak 73.

(Financiranje Turističke zajednice Županije)

(1) Prihodi Turističke zajednice Županije su:

- a) prihodi iz proračuna Županije
- b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne pristoje,
- c) prihodi po osnovi sudjelovanja u posebnim domaćim i međunarodnim programima suradnje,
- d) donacijama,
- e) kreditnim zaduženjima uz prethodnu suglasnost Skupštine,
- f) prihodi iz drugih izvora,
- g) prihodi iz djelatnosti iz članka 71. ovog Zakona.

(2) Pored izvora navedenih u stavku (1) ovog članka, poslovanje ili pojedine aktivnosti Turističke zajednice Županije može se financirati i dodatnim sredstvima koje osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Članak 74.

(Statut Turističke zajednice Županije)

(1) Prava i obaveze Turističke zajednice Županije utvrđuju se ovim Zakonom i statutom Turističke zajednice Županije.

(2) Statut Turističke zajednice Županije sadrži odredbe o:

- a) nazivu i sjedištu Turističke zajednice Županije,
- b) zadacima Turističke zajednice Županije,
- c) pravima, obavezama i odgovornosti članova Turističke zajednice Županije,
- d) načinu predstavljanja i zastupanja Turističke zajednice Županije,
- e) djelokrugu, ustrojstvu, načinu izbora i opoziva, mandatu te odgovornosti članova tijela Turističke zajednice Županije,
- f) načinu odlučivanja u turističkoj zajednici i tijelima Turističke zajednice Županije,
- g) načinu ostvarivanja javnosti rada,
- h) načinu donošenja statuta i drugih općih akata,
- i) imovini, načinu stjecanja imovine i raspolažanju imovinom,
- j) postupku s imovinom u slučaju prestanka Turističke zajednice Županije,
- k) drugim pitanjima od značaja za djelovanje Turističke zajednice Županije.

(3) Turistička zajednica Županije donosi statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta uz prethodnu suglasnost Vlade.

(4) Ako Turistička zajednica Županije ne doneše statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema suglasnosti iz stavka (3) ovog članka, smatrati će se kako suglasnost nije data.

(5) Statut Turističke zajednice Županije i njegove izmjene i dopune objavljaju se u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Članak 75.

(Tijela turističke zajednice Županije)

(1) Tijela Turističke zajednice Županije su:

- a) nadzorni odbor,
- b) direktor.

(2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava

Vlada na prijedlog ministra.

(3) Direktora imenuje i razrješava Vlada na prijedlog Nadzornog odbora

(4) Statutom Turističke zajednice Županije može se predvidjeti osnivanje i drugih tijela.

(5) Tijela Turističke zajednice Županije imenuju se na razdoblje od četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani na najviše još jedan mandat.

(6) U slučaju prestanka mandata člana tijela Turističke zajednice Županije prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

(7) Članovi tijela odgovorni su za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.

Članak 76.

(Nadzorni odbor)

(1) Nadzorni odbor Turističke zajednice Županije ima pet članova.

(2) U Nadzorni odbor obavezno se imenuje jedan predstavnik Ministarstva, a ostali članovi biraju se putem javnog natječaja u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

(3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.

(4) Nadzorni odbor:

- a) donosi statut Turističke zajednice Županije,
- b) donosi poslovnik o svome radu,
- c) donosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
- d) usvaja godišnje izvješće o poslovanju i završni račun,
- e) donosi pravilnik o radu, o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka,
- f) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
- g) provodi proceduru izbora direktora javnim natječajem u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Županiji,
- h) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

(5) Akti iz stavka (4) točaka a), c), d), ovog članka donose se uz suglasnost Vlade.

(6) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i uvjete propisane statutom Turističke zajednice Županije.

Članak 77.

(Direktor Turističke zajednice Županije)

(1) Direktora Turističke zajednice Županije imenuje Vlada na prijedlog Nadzornog odbora.

(2) Direktor se imenuje na vrijeme od četiri godine, javnim natječajem u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Županiji Zapadnohercegovačkoj i može biti ponovno imenovan najviše na još jedan mandat.

(3) Direktor predstavlja i zastupa Turističku zajednicu

Županije, organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice Županije, predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor, izvršava odluke Nadzornog odbora i poduzima mjere za njihovo provođenje, stara se o zakonitosti rada, odgovara za korištenje i raspolažanje imovinom i vrši druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

(4) Direktor Turističke zajednice Županije mora posjedovati:

- a) VSS-VII stupanj stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sustava obrazovanja,
- b) najmanje 3 godine radnog iskustva nakon stjecanja VSS spreme,
- c) aktivno znanje jednog stranog jezika.

Članak 78.

(Nadzor nad radom Turističke zajednice Županije)

(1) Nadzor nad radom tijela upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice Županije obavlja Ministarstvo i nadležna inspekcija.

(2) Ministarstvo nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stupanj izvršenja programa rada Turističke zajednice Županije.

- (3) U vršenju nadzora Ministarstvo je ovlašteno da:
- a) zahtjeva izvješće i podatke o radu,
  - b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mјere i rokove za njihovo otklanjanje,
  - c) izdaje instrukcije,
  - d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
  - e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,
  - f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu s posebnim zakonom,
  - g) predloži Vladu da poduzme mјere za koje je ovlaštena.

(4) U slučaju da tijela upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice Županije postupe suprotno odredbama ovog Zakona, Ministarstvo će uputiti prijedlog Vladu za pokretanje postupka utvrđivanja njihove odgovornosti.

(5) U vršenju nadzora iz stavka (1) ovog članka Ministarstvo je obavezno Vladu pripremiti godišnju informaciju o realiziranim projektima Turističke zajednice Županije koji su financirani iz sredstava javnih prihoda.

Članak 79.

(Ciljevi osnivanja

Turističke zajednice općine/grada)

(1) Turistička zajednica općine/grada se osniva radi razvitka turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području jedinica lokalne samouprave i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.

(2) Ciljevi osnivanja Turističke zajednice općine/grada su:

a) unapređenje općih uvjeta boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta jedinica lokalne samouprave,

- b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i gospodarskim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;
- c) poticanje razvitka turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
- d) promocija turističkog proizvoda jedinica lokalne samouprave.

(3) Turističku zajednicu općine/grada na prijedlog načelnika/gradonačelnika osniva općinsko/gradsko vijeće (u dalnjem tekstu: Osnivač).

Članak 80.

(Djelatnost Turističke zajednice općine/grada)

(1) Djelatnost Turističke zajednice općine/grada zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u turizmu, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području općine/grada, bez ostvarivanja neposredne dobiti.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, Turistička zajednica općine/grada može:

- a) organizirati manifestacije i priredbe,
- b) objavljivati turističke komercijalne oglase u oglašnim medijima,
- c) prodavati suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim vlastitog promotivnog materijala,
- d) obavljati i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvitka turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Članak 81.

(Zadaci Turističke zajednice općine/grada)

(1) Osnovni zadaci Turističke zajednice općine/grada su sljedeći:

- a) objedinjava turističku ponudu općine/grada;
- b) poduzima mјere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža općine/grada, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije općine/grada,
- c) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
- d) vrši promociju plansko-projektne dokumentacije iz turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
- e) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
- f) organizira jedinstveni turistički informacijski sistem, sistem prijave i odjave turista i statističku obradu u skladu sa evropskim standardima;
- g) surađuje u aktivnostima i poslovima vezanim

- za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
- h) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
  - i) poduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u svim dijelovima općine/ grada;
  - j) turističkom tržištu u cilju donošenja odgovarajućih obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promovira turističku ponudu općine/ grada u zemlji i inozemstvu;
  - k) surađuje s drugim turističkim zajednicama u zemlji i inozemstvu;
  - l) surađuje s putničkim agencijama;
  - m) potiče, unapređuje, promovira i štiti izvorne vrijednosti i stvara uvjete za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma općine/ grada, surađuje na poslovima razvoja turizma sa županijskim, entitetskim i državnim razinama;
  - n) radi na razvoju gostoprimestva, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluje Turistička zajednica;
  - o) radi na pripremi i implementaciji događaja (event) od važnosti za općinu/grad;
  - p) obavlja i druge poslove propisane ovim Zakonom ili drugim propisom.
- (2) Turistička zajednica općine/grada sudjeluje i provodi programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude općine/ grada.
- (3) Sačinjava finansijsko izvješće s podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.
- (4) Turistička zajednica općine/grada obavlja i druge aktivnosti kojima se osigurava uspješno provođenje promocije turizma, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u turizmu po nalozima i uputama načelnika/ gradonačelnika.
- (5) Prilikom izrade Plana promocije turizma Županije, Turistička zajednica općine/grada obavezno sudjeluje u javnoj raspravi.

Članak 82.

(Pravni status)

- (1) Turistička zajednica općine/grada ima svojstvo pravne osobe.
- (2) Svojstvo pravne osobe Turistička zajednica općine/ grada stječe se danom upisa u sudski registar, a gubi brisanjem iz sudskog registra.
- (3) Zahtjev za upis u sudski registar, turistička zajednica dužna je podnijeti u roku od 15 dana od donošenja odluke o osnivanju.
- (4) Zahtjev za upis promjene podataka upisanih u sudski registar, Turistička zajednica općine/grada dužna je

podnijeti u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

(5) Rad turističkih zajednica je javan.

(6) Javnost rada osigurava se i ostvaruje na način propisan statutom Turističke zajednice općine/grada.

Članak 83.

(Financiranje Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Prihodi Turističke zajednice općine/grada su:
- a) prihodi iz proračuna osnivača
- b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne pristojbe,
- c) prihodi po osnovi sudjelovanja u posebnim domaćim i međunarodnim programima suradnje
- d) donacijama,
- e) kreditnim zaduženjima uz prethodnu suglasnost osnivača,
- f) prihodi iz drugih izvora,
- g) prihodi iz djelatnosti iz članka 80. ovog Zakona.

(2) Pored izvora navedenih u stavku (1) ovog članka, poslovanje ili pojedine aktivnosti Turističkih zajednica općine/grada mogu se financirati i dodatnim sredstvima koje osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Članak 84.

(Statut Turističke zajednice općine/grada)

(1) Prava i obaveze Turističke zajednice općine/grada uređuju se ovim Zakonom i statutom Turističke zajednice općine/grada.

(2) Statut Turističke zajednice općine/grada sadrži odredbe kojima se bliže uređuje:

- a) naziv i sjedište,
- b) unutarnja organizacija,
- c) nadležnost tijela upravljanja i drugih tijela,
- d) način odlučivanja i glasovanja,
- e) zastupanje i predstavljanje,
- f) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
- g) način organiziranja posla,
- h) imovina, način stjecanja imovine i raspolažanju imovinom,
- i) način ostvarivanja javnosti rada,
- j) način i postupak donošenja statuta i drugih općih akata,
- k) druga pitanja od značaja za poslovanje Turističke zajednice općine/grada.

(3) Statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta usvaja Nadzorni odbor uz prethodnu suglasnost općinskog načelnika/gradonačelnika.

(4) Ako Turistička zajednica općine/grada ne doneše statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema suglasnosti iz stavka (3) ovog člana, smarat će se da suglasnost nije ni data.

(5) Statut Turističke zajednice općine/grada i njegove izmjene i dopune objavljaju se u službenom glasilu općine/ grada.

Članak 85.

(Tijela Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Tijela Turističke zajednice općine/grada su: Nadzorni

odbor i direktor.

(2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava osnivač.

(4) Tijela Turističke zajednice općine/grada imenuju se na razdoblje od četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.

(5) U slučaju prestanka mandata člana tijela prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Članak 86.

(Nadzorni odbor)

(1) Nadzorni odbor Turističke zajednice općine/grada ima tri člana.

(2) U Nadzorni odbor obvezno se imenuje jedan predstavnik općine/grada, a ostali članovi

biraju se putem javnog natječaja u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

(3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.

(4) Nadzorni odbor:

- a) donosi statut Turističke zajednice općine/grada,
- b) donosi poslovnik o svome radu,
- c) donosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
- d) usvaja godišnje izvješće o poslovanju i završni račun,
- e) donosi pravilnik o radu, o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka,
- f) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
- g) provodi proceduru izbora direktora javnim natječajem u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Županiji,
- h) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

(5) Akti iz stavka (4) točaka a), c), d), ovog članka donose se uz suglasnost općinskog načelnika/gradonačelnika.

(6) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i uvjete propisane statutom Turističke zajednice općine/grada.

Članak 87.

(Direktor Turističke zajednice općine/grada)

(1) Direktora Turističke zajednice općine/grada imenuje općinsko/gradsko vijeće na prijedlog Nadzornog odbora.

(2) Direktor se imenuje na period od četiri godine, javnim natječajem u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Županiji i može biti ponovno imenovan najviše na još jedan mandat.

(3) Direktor predstavlja i zastupa Turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice grada/općine, predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor, izvršava odluke Nadzornog odbora i poduzima mјere za njihovo provođenje, stara se o zakonitosti rada, odgovara za korištenje i raspolažanje imovinom i vrši druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

(4) Direktor Turističke zajednice općine/grada mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- a) VSS-VII stupanj stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sustava obrazovanja
- b) najmanje 3 godine radnog iskustva nakon stjecanja VSS spreme
- c) aktivno znanje jednog stranog jezika

Članak 88.

(Nadzor nad radom

Turističke zajednice općine/grada)

(1) Nadzor nad radom tijela upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine/grada obavlja općinsko/gradsko vijeće i Županijska uprava za inspekcijske poslove.

(2) Općinsko/gradsko vijeće nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stupanj izvršenja programa rada Turističke zajednice općine/grada.

(3) U vršenju nadzora općinsko/gradsko vijeće je ovlašteno da:

- a) zahtjeva izvješće i podatke o radu,
- b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mјere i rokove za njihovo otklanjanje,
- c) izdaje instrukcije,
- d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
- e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,
- f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu s posebnim zakonom,
- g) poduzme mјere za koje je ovlašten.

(4) U slučaju da tijela upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine/grada postupe suprotno odredbama ovog Zakona, općinski načelnik/gradonačelnik će pokrenuti postupak utvrđivanja njihove odgovornosti.

(5) U vršenju nadzora iz stavka (1) ovog članka općinsko/gradsko vijeće je obavezno osnivaču pripremiti godišnju informaciju o realiziranim projektima Turističke zajednice općine/grada koji su financirani iz sredstava javnih prihoda.

Članak 89.

(Kategorizacija turističkih mјesta)

(1) Osnova za razvrstavanje u kategorije turističkih mјesta po ovom zakonu čine općine/grad, shodno svom značaju za turizam.

(2) Osnovni kriterij za kategorizaciju turističkih mјesta su:

- a) trogodišnji prosjek ostvarenog broja turističkih noćenja u turističkom mјestu (broj noćenja);
- b) broj noćenja iz točke a) ovog stavka po stanovniku turističkog mјesta (koeficijent intenziteta turističkog prometa);
- c) ukupna vrijednost prometa u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti po stanovniku mјesta (koeficijent specifičnog turističkog prometa).

(3) Shodno kriterijima iz stavka (2) ovog članka turistička mјesta se razvrstavaju u kategorije A, B, C i D.

(4) Bliže kriterije, način vrednovanja kriterija za kategorizaciju turističkih mesta i način određivanja kategorije turističkih mesta na području Županije propisuje ministar.

POGLAVLJE VIII. BORAVIŠNA PRISTOJBA

Članak 90.

(Obveznici plaćanja boravišne pristojbe)

(1) Boravišna pristojba je novčani iznos koji plaća osoba koja izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost (u dalnjem tekstu: smještajni objekt).

(2) Osoba koja koristi usluge noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost plaća boravišnu pristojbu po svakom ostvarenom noćenju, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, po dolasku u smještajni objekt.

(3) Smještajnim objektom, u smislu stavka (1) ovog članka, smatra se: hotel, motel, pansion, turistički apartman, odmaralište, kamp, planinarski dom, soba za iznajmljivanje i svi drugi objekti u kojima se pružaju usluge smještaja.

(4) Osobe iz stavka (2) ovog članka boravišnu pristojbu plaćaju pravnoj ili fizičkoj osobi s kojom su ugovorile pružanje usluga smještaja.

(5) Izuzetno od stavka (1) ovog članka osobe koju pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu (osobe u domaćinstvu) plaćaju godišnji paušalni iznos boravišne pristojbe za svaki krevet i smještajnu jedinicu koji se koristi za pružanje usluga smještaja u skladu s propisima o pružanju usluga smještaja.

(6) Na dodatne (pomoćne) krevete ne plaća se godišnji paušalni iznos boravišne pristojbe.

(7) Boravišnu pristojbu pod jednakim uvjetima plaćaju domaći i strani državljeni.

Članak 91.

(Oslobađanja od obaveze plaćanja boravišne pristojbe)

(1) Boravišnu pristojbu ne plaćaju:

- djeca do 12 godina starosti;
- osobe s teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofici i dr.);
- osobe upućene na banjska i klimatska liječenja, odnosno specijaliziranu rehabilitaciju od nadležne liječničke komisije;
- osobe koje obavljaju sezonske poslove s prijavljenim boravkom u turističkom mjestu;
- osobe koje neprekidno borave u objektu za smještaj duže od 30 dana;
- sudionici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organiziraju škole i fakulteti u okviru redovnih programa, održavanja športskih i kulturnih manifestacija;
- strani državljeni koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja pristojbi;

h) strani državljeni koji organizirano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.

(2) Osobe iz stavka (1) ovog članka ne plaćaju boravišnu pristojbu ako podnesu dokaz o ispunjavanju uvjeta utvrđenih u istom stavku (članska iskaznica, potvrda škole, liječnika, liječnička uputnica i dr.).

(3) Boravišnu pristojbu umanjenu za 50% plaćaju osobe od 12 do 18 godina starosti.

Članak 92.

(Visina i način naplate boravišne pristojbe)

(1) Visinu boravišne pristojbe, na prijedlog Ministarstva, utvrđuje Vlada najkasnije do kraja listopada tekuće godine za narednu godinu.

(2) Naplatu boravišne pristojbe vrši pravna i fizička osoba koje pruža usluge smještaja (u dalnjem tekstu: davatelj usluga).

(3) Davatelj usluga naplaćuje boravišnu pristojbu istodobno s naplatom usluge smještaja.

(4) Ako davatelj usluga ne naplati boravišnu pristojbu, dužan je na svoj teret uplatiti iznos ne naplaćene boravišne pristojbu.

Članak 93.

(Evidencija boravišne pristojbe)

(1) Davatelj usluga je dužan da u računu za usluge smještaja posebno iskaže iznos boravišne pristojbe, a u slučajevima iz članka 91. stavak (1) i (3) ovog Zakona da navede osnovicu oslobađanja od plaćanja boravišne pristojbe, odnosno osnovicu za plaćanje umanjene pristojbe.

(2) Davatelj usluga dužan je voditi evidenciju o uplaćenoj pristojbi u knjizi, odnosno drugoj odgovarajućoj evidenciji.

(3) Davatelj usluga je dužan nadležnoj županijskoj inspekciji i turističkoj zajednici do 15. u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti izvješće o broju korisnika usluga smještaja i iznosu naplaćene boravišne pristojbe, na obrascu koji propisuje ministar.

Članak 94.

(Prijava i odjava turista)

(1) Davatelj usluga koji pruža usluge smještaja u smještajnim objektima iz članka 90. stavak (4) ovog Zakona dužan je u roku od 12 sati po dolasku prijaviti i po odlasku odjaviti nadležnoj turističkoj zajednici sve osobe kojima se pruža usluga noćenja u smještajnom objektu.

(2) Oblik i sadržaj obrasca prijave boravka turista koji se koriste uslugama noćenja u smještajnim objektima, te sadržaj i način vođenja evidencije o boravku turista u smještajnim objektima propisat će ministar.

Članak 95.

(Način korištenja i raspoređivanja sredstava boravišne pristojbe)

(1) Sredstva prikupljena na temelju boravišne pristojbe, isključivo se koriste za razvoj i unapređenje turističke ponude jedinice lokalne samouprave i Županije.

(2) Sredstva prikupljena po osnovu boravišne pristojbe raspoređuju se na način da:

a) 70% sredstava pripada Turističkoj zajednici općine/grada,

b) 30% sredstava pripada Turističkoj zajednici Županije.

(3) Sredstva od naplaćene boravišne pristojbe iz stavka (2) točka a) ovog članka davatelj usluga uplaćuje u roku od pet dana po isteku mjeseca na račun Turističke zajednice općine/grada.

(4) Sredstva od naplaćene boravišne pristojbe iz stavka (2) točka b) ovog članka davatelj usluga uplaćuje u roku od pet dana po isteku mjeseca na račun Turističke zajednice Županije.

(4) Ukoliko nije osnovana turistička zajednica na razini općine/grada, sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne pristojbe predstavljaju prihod Turističke zajednice Županije.

(5) Ukoliko nije osnovana Turistička zajednica Županije sredstva po osnovu naplate boravišne pristojbe pripadaju u cijelosti Turističkoj zajednici općine/grada.

POGLAVLJE IX. NADZOR

Članak 96. (Nadzor)

(1) Upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona obavlja općinski načelnik/gradonačelnik i Ministarstvo, svatko u okviru svoje nadležnosti.

(2) Inspekcijski nadzor u provođenju ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba, provodi Županijska uprava za inspekcijske poslove putem nadležne turističke, tržišne i drugih inspekcija u okviru svoje nadležnosti, u skladu s posebnim propisima donesenim od strane Vlade.

(3) Pravne i fizičke osobe čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema, odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, obavezni su omogućiti inspektoru nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora.

(4) Inspecijski nadzor treba biti obavljen tako da ne ometa redovno obavljanje poslovanja.

Članak 97.

(Ovlaštenje inspektora)

U provođenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor ovlašten je pregledati poslovne i druge prostorije u kojima se obavlja turistička djelatnost, opremu, vozila kojima se obavlja turistička djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućava uvid u poslovanje pravnih i fizičkih osoba koje pružaju turističke usluge, te obaviti i druge radnje u svrhu inspekcijskog nadzora.

Članak 98.

(Zabranu rada)

(1) Županijski nadležni inspektor donijeti će rješenje kojim će zabraniti pružanje turističke usluge ako utvrđi

kako:

a) pravna ili fizička osoba obavlja turističku djelatnost, a ne posjeduje rješenje, odnosno odobrenje nadležnog tijela;

b) pravna ili fizička osoba obavlja turističku djelatnost, a nije pribavila rješenje da objekt, odnosno poslovni prostor u kojem pruža usluge, udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom, ili propisima donesenim na osnovu ovog Zakona;

c) pravna osoba ne posjeduje licencu.

(2) Žalba na rješenje iz stavka (1) ovog članka ne odlaže izvršenje rješenja.

(3) Ukoliko inspektor, nakon što je rješenje o zabrani rada postalo izvršno, utvrdi da subjekt nadzora, i pored zabrane, obavlja turističku djelatnost, donijet će zaključak o dozvoli izvršenja prinudnim putem.

(4) Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastali prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršenika.

Članak 99.

(Mjere za otklanjanje nedostataka)

(1) Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje turističke djelatnosti prestali ispunjavati propisane uvjete, po izdanom odobrenju inspektor će, bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana, narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja, kojim će odrediti rok ne kraći od 30 dana pravnoj ili fizičkoj osobi da prilagodi pružanje usluga u skladu sa zakonom.

(2) Za sve ostale utvrđene nedostatke i nepravilnosti u poslovanju turističkih subjekata, utvrđene na osnovu ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona, inspektor će postupiti kao u stavku (1) ovog članka.

(3) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stavka (1) i (2) ovog članka ne budu otklonjeni u određenom roku, inspektor će zabraniti pružanje turističkih usluga.

(4) Žalba na rješenje iz stavka (1), (2) i (3) ovog članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 100.

(Nepridržavanje cijena)

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi kako je kupcu usluge naplaćena ili zaračunata viša cijena od utvrđene, naredit će prodavatelju usluge da vrati više naplaćeni iznos oštećenom kupcu usluge i bez odlaganja izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Članak 101.

(Suradnja s drugim tijelima)

Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor nije nadležan, obavijestiti će nadležno tijelo, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

POGLAVLJE X.

PRESTANAK POSTOJANJA TURISTIČKE ZAJEDNICE

Članak 102.

(Razlozi za prestanak postojanja turističke zajednice)

Turističke zajednice iz članka 69. točaka a) i b) ovog zakona prestaju postojati:

- na temelju odluke Skupštine, odnosno općinskog gradskog vijeća,
- ako donose opće akte suprotno zakonu, statutu ili drugom propisu, ili zbog povreda zakona i drugih propisa i
- ako ne izvršava mjere koje je naložila Skupština ili općinsko/gradsko vijeće.

Članak 103.

(Prestanak rada turističke zajednice)

Turistička zajednica prestaje postojati brisanjem iz sudskog registra.

POGLAVLJE XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 104.

(Novčana kazna za pravnu osobu, odgovornu osobu u pravnoj osobi i voditelja poslovnice)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- pruža usluge putničke agencije, a nije putnička agencija (članak 20. stavak (1));
- se u prometu nezakonito koristi izrazom "putnička agencija" (članak 20. stavak (2));
- pruža usluge protivno članku 17. ovog Zakona;
- ne ispunjava propisane uvjete za pojedinu vrstu putničke agencije ili ne pruža usluge na propisan način, ili ako pruža usluge one vrste putničke agencije za koju ne ispunjava propisane uvjete (članak 20. stavak (2));
- započne s pružanjem usluga putničke agencije prije nego što je pribavila rješenje nadležnog organa kako su ispunjeni svi uvjeti propisanim zakonom i propisima donešenim na osnovu zakona (članak 20. stavak (2));
- organizira turističko putovanje prije nego što je pribavila licencu (članak 25.);
- neposredno pruža usluge putniku, a nema poslovnicu ili poslovnicu ne zadovoljava propisane uvjete (članak 31.);
- ne osigura korištenje uplaćenog aranžmana ili naknadu štete zbog nastalih troškova ili ne osigura garanciju za svaki aranžman kod banke ili osiguravajućeg društva (članak 22.);
- putniku prilikom uplate iznosa za aranžman ne izda potvrdu o osiguranju jamčevine, koja mu omogućava neposredno ostvarenje prava na naknadu štete zbog nastalih troškova (članak 23.).

(2) Za prekršaje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom

od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 105.

(Novčana kazna za pravnu osobu, odgovornu osobu u pravnoj osobi, voditelja poslovnice i fizičku osobu)

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- organizira grupna putovanja, a da tijekom cijelog putovanja ne osigura najmanje jednog turističkog pratitelja koji ispunjava propisane uvjete, za svaku grupu do 75 putnika, ili ako ne osigura stručnog radnika koji je osposobljen za rad u turističkoj djelatnosti, ukoliko ne raspolaže turističkim pratiteljem koji ispunjava propisane uvjete, ili ako za grupne posjete turističkim mjestima koji su u programu (članak 29.)
- predviđeno razgledavanje turističkog mjeseta ne angažira turističkog vodiča koji je ovlašten za pružanje usluga turističkog vodiča u tom turističkom mjestu (članak 29. stavak (2)),
- za svaki aranžman, odnosno putovanje koje organizira ne izda program, prospekt ili katalog s uvjetima predviđenim ovim Zakonom, ili ne uruči iste putniku prije zaključenja ugovora o aranžmanu (članak 30.),
- pisano ne obavijesti davaljatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama (članak 44. stavak (2));
- pruža usluge u kongresnom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uvjeta, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog tijela (članak 54. stavak (1));
- pruža usluge u zdravstvenom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uvjeta, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog tijela (članak 57. stavak (1));
- pruža usluge u pustolovnom i aktivnom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uvjeta, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog tijela (članak 61. stavak (1));
- za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili osobe koja ih izvode ne izvrše procjenu rizika i nemaju donezen elaborat spašavanja (članak 59. stavak (4));
- pruža usluge na divljim vodama, a ne ispunjava propisane obaveze (članak 64. stavak (1));
- pruža usluge na divljim vodama osobama mlađim od 18 godina bez pismene suglasnosti roditelja odnosno skrbitnika, ukoliko roditelj, odnosno

skrbnik nije nazočan (članak 64. stavak (2));

(2) Za prekršaje iz stavka (l) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stavka (l) ovog članka kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 70,00 KM do 700,00 KM.

(4) Za prekršaje iz stavka (l) ovog članka kazniti će se i fizička osoba novčanom kaznom od 1 00,00 KM do 1.000,00 KM.

Članak 106.

(Novčana kazna za fizičku osobu)

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

- bez odobrenja nadležnog tijela obavlja poslove turističkog vodiča (članak 37);
- pri obavljanju poslova turističkog vodiča nema iskaznicu turističkog vodiča ili iskaznicu ne nosi na vidljivom mjestu (članak 41. stavak (1));
- pruža usluge turističkog pratitelja, a ne ispunjava propisane uvjete (članak 36. stavak (2));
- pruža usluge turističkog animatora, a ne ispunjava propisane uvjete (članak 42., stavak (2));
- pruža usluge u seoskom turizmu, a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisima (članak 46., 47., i 48.);
- pruža usluge u zdravstvenom turizmu iz članka 55. ovog Zakona bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uvjeta, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa (članak 57. stavak (1));
- pruža usluge iz članka 59. stavak (1) i članka 62. stavak (1) ovog Zakona (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl., bez odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruženja, kojim se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti (članak 59. stavak (3) i članka 62. stavak (4)).

Članak 107.

(Novčana kazna za pravnu osobu, odgovornu osobu u pravnoj osobi i fizičku osobu)

Novčanom kaznom za ne postupanje po rješenju inspektora kaznit će se:

- pravna osoba novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM;
- odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 200,00 KM do 500,00 KM;
- fizička osoba novčanom kaznom od 300,00 KM do 500,00 KM.

Članak 108.

(Zaštitna mjera zabrane obavljanja turističke djelatnosti za pravnu i fizičku osobu)

Za prekršaje utvrđene u članku 104., 105., i 106. ovog Zakona, ako se ponove u roku od jedne godine od

pravomoćnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu sud može izreći i zaštitnu mjeru pravnoj i fizičkoj osobi zabrane obavljanja turističke djelatnosti u trajanju od šest mjeseci.

Članak 109.

(Novčana kazna za Turističku zajednicu i odgovornu osobu u Turističkoj zajednici)

(l) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Turistička zajednica ako:

- započne obavljati djelatnost prije nego što je upisana u sudske registre (članak 72. stavak (2) i 82. stavak (2));
- ne prijavi promjenu upisanih podataka (članak 72. stavak (4));
- doneset statut i /ili izmjene i dopune statuta bez prethodne suglasnosti (članak 74. stavak (3));
- ne objavi statut ili njegove izmjene i dopune (članak 74. stavak (5));
- ne doneše godišnji program rada i finansijski plan na propisan način (članak 76. stavak (4) točka c);
- ne doneše godišnje izvješće o radu i finansijski izvješće na propisan način. (članak 76. stavak (4) točka d);
- ne omogući Ministarstvu provedbu nadzora ili mu ne dostavi ili ne pripremi točna i potpuna izvješća, podatke i druge materijale i obavijesti (članak 79. stavak (2));
- ne otkloni nepravilnosti i nezakonitosti utvrđene nadzorom (članak 99. stavak (3));

(2) Za prekršaje iz stavka (l) ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM i odgovorna osoba u Turističkoj zajednici.

Članak 110.

(Novčana kazna za pravnu osobu, odgovornu osobu u pravnoj osobi i fizičku osobu koja pruža usluge smještaja)

(l) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja pruža usluge smještaja, ako:

- ne naplati boravišnu pristojbu istovremeno s naplatom usluge (članak 92. stavak (3));
- u računu posebno ne iskaže iznos boravišne pristojbe ili ne navede osnovicu oslobađanja od njenog plaćanja (članak 93. stavak (1));
- ne vodi ili netočno vodi evidenciju korisnika usluga smještaja (članak 93. stavak (2));
- u propisanom roku ne podnese nadležnom tijelu izvješće o broju korisnika usluge smještaja i iznosu naplaćene boravišne pristojbe (članak 93. stavak (3));
- ne vrši prijavu i odjavu turista na propisan način (članak 94.);
- sredstva od naplaćene boravišne pristojbe ne uplati u propisanom roku (članak 95. stavak (3));

(2) Za prekršaj iz stavka (l) ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.500,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (l) ovog članka kaznit će se fizička osoba koje pruža usluge smještaja novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM.

POGLAVLJE XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 111.

(Donošenje provedbenih propisa)

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, ministar je dužan donijeti sljedeće akte:

- a) Pravilnik o uvjetima i kriterijima za proglašavanje turističkog mjesta (članak 11. stavak (4))
- b) Pravilnik o minimalno-tehničkim uvjetima i načinu pružanja usluga putničkih agencija (članak 20. stavak (2))
- c) Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja registra izdanih licenci organizatorima turističkih putovanja (članak 26. stavak (8))
- d) Pravilnik o uvjetima koje mora ispunjavati poslovница za pojedinu vrstu putničke Agencije članak 31. stavak (4))
- e) Pravilnik o stručnom ispitu za voditelja poslovnice (članak 33. stavak (3))
- f) Pravilnik o Upisniku turističkih vodiča (članak 36. stavak (6))
- g) Pravilnik o stručnom ispitu za turističke vodiče (članak 39.)
- h) Pravilnik o iskaznici turističkog vodiča (članak 41. stavak (2))
- i) Pravilnik o načinu i uvjetima za pružanje usluga u seoskom domaćinstvu (članak 47. stavak (4))
- j) Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje usluga u drugim oblicima turizma (članak 51. stavak (4))
- k) Pravilnik o kategorizaciji turističkih mjesta (članak 89. stavak (4))
- l) Pravilnik o obrascu i evidenciji broja korisnika usluga smještaja i iznosu naplaćene boravišne pristojbe (članak 93. stavak (3))
- m) Pravilnik o obliku i sadržaju obrasca prijave boravka turista koji koriste uslugama noćenja u smještajnim objektima te sadržaju i načinu vođenja evidencije o boravku turista u smještajnim objektima (članak 94. stavak (2))

Članak 112.

(Naplata boravišne pristojbe)

Do donošenja odluke Vlade o visini boravišne pristojbe iz članka 92. stavak (1) ovog Zakona, visina boravišne pristojbe na području Županije iznosi 2,00 KM po ostvarenom noćenju.

Članak 113.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
-S K U P Š T I N A-
Broj: 01-02-1-X- 939/19
Široki Brijeg, 30. kolovoza 2019. godine

Predsjednik
Ivan Jelčić

370

Na temelju članka 26. točke e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 10/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke na 10. sjednici održanoj 30. kolovoza 2019. godine, donijela je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRAVOBRANITELJSTVU U ŽUPANIJI ZAPADNOHERCEGOVAČKOJ

Članak 1.

U Zakonu o pravobraniteljstvu u Županiji Zapadnohercegovačkoj (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 13/07, 17/11 i 21/17) članak 1. mijenja se i glasi:

„Članak 1.

(1) Pravobraniteljstvo je samostalno tijelo Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Županija) grada odnosno općine koje sukladno propisima, poduzima mјere u svrhu pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Županije, odnosno grada i općine.

(2) Pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa Županije obavlja Županijsko pravobraniteljstvo.

(3) Pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa grada odnosno općine obavlja gradsko, odnosno općinsko pravobraniteljstvo.

(4) Pravobraniteljstvo obavlja i druge poslove određene zakonom.“

Članak 2.

U članku 5. riječi „i njegovog zamjenika“ brišu se.

Članak 3.

Članak 8. mijenja se i glasi:

„Članak 8.

Pravobraniteljstva su: